

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN BUKAN JAWAB LISAN
(BERTULIS) DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : BUKAN LISAN (BERTULIS)

**DARIPADA : DATUK MOHD. AZIS BIN JAMMAN
[SEPANGGAR]**

SOALAN

Minta **MENTERI PEMBANGUNAN LUAR BANDAR** menyatakan status terkini Projek Bekalan Air Luar Bandar (BALB) di Sabah yang dilaksanakan pada tahun ini, peratusan keseluruhan projek BALB di Sabah dan tempoh jangkaan setiap kawasan di Sabah dibekalkan dengan air bersih.

JAWAPAN

Untuk makluman Yang Berhormat,

Pelaksanaan Projek Bekalan Air Luar Bandar Negeri Sabah di bawah Kementerian yang masih aktif adalah sebanyak 63 buah projek dengan 4 telah siap sepenuhnya, 21 dalam pembinaan dan 38 dalam peringkat rekabentuk. Projek-projek yang telah siap akan diserahkan kepada Pihak Berkuasa Air Negeri (PBAN) iaitu Jabatan Air Negeri Sabah (JANS) bagi tujuan pengoperasian dan penyelenggaraan. Status terkini adalah seperti jadual berikut:

SENARAI PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) NEGERI SABAH RMKE-11

BIL	PROJEK	PERATUS PELAKSANAAN / STATUS	TARIKH SIAP / JANGKA SIAP
1	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2016 NEGERI SABAH ZON 10 - DAERAH KUDAT	100% SIAP SEPENUHNYA	30/09/2019
2	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. JAYA BAKTI, KG. MEMANJANG DAN SEKITARNYA, SANDAKAN, SABAH	100% SIAP SEPENUHNYA	13/11/2018
3	PROJEK SISTEM BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) NEGERI SABAH ZON 3 DAERAH SEMPORNA	100% SIAP SEPENUHNYA	22/07/2019
4	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) NEGERI SABAH ZON 1 DAERAH KOTA BELUD, MEMBAKUT DAN RANAU	100% SIAP SEPENUHNYA	03/01/2019
5	PROJEK PEMBINAAN LOJI RAWATAN AIR KE-2 PITAS, SABAH	10.38% DALAM PEMBINAAN	31/05/2022
6	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KE KG. SUANGPAI, KUDAT, SABAH	51.74% DALAM PEMBINAAN	01/03/2021
7	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. LIMAU-LIMAUAN, KUDAT, SABAH	61.66% DALAM PEMBINAAN	14/02/2021
8	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. MONGGORIS, KOTA MARUDU, SABAH	30% DALAM PEMBINAAN	21/04/2021
9	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) PEMBINAAN TELAGA TIUB DI LOJI RAWATAN AIR BAYAYAT, KOTA BELUD, SABAH	55.32% DALAM PEMBINAAN	22/05/2021

NO. SOALAN : 292

BIL	PROJEK	PERATUS PELAKSANAAN / STATUS	TARIKH SIAP / JANGKA SIAP
10	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2016 NEGERI SABAH ZON 1 - DAERAH KOTA KINABALU	95.75% DALAM PEMBINAAN	07/10/2020
11	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2016 NEGERI SABAH ZON 2 - DAERAH PAPAR	25.41% DALAM PEMBINAAN	07/01/2021
12	PROJEK SISTEM BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) PEKAN MENUMBOK, KUALA PENYU, SABAH	90.64% DALAM PEMBINAAN	30/11/2020
13	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2016 NEGERI SABAH ZON 3 - DAERAH BEAUFORT	40.0% DALAM PEMBINAAN	31/01/2021
14	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KAWASAN APIN-APIN, KENINGAU, SABAH	91.05% DALAM PEMBINAAN	30/11/2020
15	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2016 NEGERI SABAH ZON 5 - DAERAH KENINGAU	30.0 % DALAM PEMBINAAN	07/01/2020
16	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) DI JALAN PULONG-MELALAP, TENOM, SABAH	45.0% DALAM PEMBINAAN	29/03/2021
17	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) TAPAK MESEJ KG. BUNANG FASA 1, 2 & 3, SOOK, KENINGAU, SABAH	67.94% DALAM PEMBINAAN	14/02/2021
18	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. DANDULIT DAN KAWASAN SEKITARNYA, SANDAKAN, SABAH	10.0% DALAM PEMBINAAN	30/09/2021
19	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2016 NEGERI SABAH ZON 9 - DAERAH SANDAKAN	75.0% DALAM PEMBINAAN	17/01/2021

NO. SOALAN : 292

BIL	PROJEK	PERATUS PELAKSANAAN / STATUS	TARIKH SIAP / JANGKA SIAP
20	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) MESEJ KG. LANUNG, TONGOD, SABAH	10.96% DALAM PEMBINAAN	10/08/2021
21	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) DI KAWASAN DEWATA, LAHAD DATU, SABAH	5.71% DALAM PEMBINAAN	11/03/2021
22	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) PULAU LIHAK-LIHAK, SEMPORNA, SABAH (ZON 12C)	91.98% DALAM PEMBINAAN	31/01/2021
23	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. BAKUNG-BAKUNG DI PULAU LIHAK-LIHAK, SABAH	98.0% DALAM PEMBINAAN	30/9/2020
24	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KAWASAN SEMPORNA, SABAH	0.97% DALAM PEMBINAAN	27/08/2022
25	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) DI JALAN RANGGU DAN KAWASAN SEKITARNYA, TAWAU, SABAH	2.0% DALAM PEMBINAAN	30/09/2021
26	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) PEMBINAAN TELAGA TIUB DI LOJI RAWATAN AIR PEKAN, KOTA BELUD, SABAH	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022
27	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2016 NEGERI SABAH ZON 11 - DAERAH KOTA BELUD	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022
28	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. MOYOG ATAS DAN KAWASAN SEKITARNYA, PENAMPANG, SABAH	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022
29	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. MAANG, KG. LIMBANAK, KG. SUGUD DAN SEKITARNYA, SABAH	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022

BIL	PROJEK	PERATUS PELAKSANAAN / STATUS	TARIKH SIAP / JANGKA SIAP
30	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2018/2019 NEGERI SABAH – BAHAGIAN KENINGAU	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022
31	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2016 NEGERI SABAH ZON 4 - DAERAH TENOM	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022
32	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. MENINIPIR, KENINGAU, SABAH	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022
33	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) PEKAN SEPULUT DAN KAWASAN SEKITARNYA, SABAH	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022
34	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. BANGINGOD, KG. SRI HAK DAN KG. TELIBAS, TUNGKU, LAHAD DATU, SABAH	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022
35	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2018/2019 NEGERI SABAH – BAHAGIAN LAHAD DATU	SEDIA UNTUK DITENDER PROSES PENGAMBILAN BALIK TANAH	Q3 2022
36	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) MENAIKTARAF LOJI RAWATAN AIR KANIBONGAN, SABAH	REKABENTUK	Q4 2023
37	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM AGIHAN DAN RETIKULASI DAERAH PITAS, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
38	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. NAHABA, WARIU DAN TENGGURUS, KOTA BELUD, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024

BIL	PROJEK	PERATUS PELAKSANAAN / STATUS	TARIKH SIAP / JANGKA SIAP
39	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2018/2019 NEGERI SABAH – BAHAGIAN KOTA BELUD	REKABENTUK	Q4 2023
40	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) DI KG. KAPA - KG. SINALAPAK DAN SEKITARNYA, TAMRARULI, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
41	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2018/2019 NEGERI SABAH – BAHAGIAN KOTA KINABALU	REKABENTUK	Q4 2023
42	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. PORING-PORING DAN KAWASAN SEKITARNYA, MENGGATAL, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
43	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. KOKOL DAN KAWASAN SEKITARNYA, MENGGATAL, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
44	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) LOJI AIR BONGAWAN, MEMBAKUT, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
45	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KUALA PENYU, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
46	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2018/2019 NEGERI SABAH – BAHAGIAN BEAUFORT	REKABENTUK	Q4 2023
47	PROJEK BEKALAN AIR MUKIM BUNDU TUHAN, RANAU, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
48	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2018/2019 NEGERI SABAH – BAHAGIAN RANAU	REKABENTUK	Q4 2023

BIL	PROJEK	PERATUS PELAKSANAAN / STATUS	TARIKH SIAP / JANGKA SIAP
49	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) LOJI AIR MAHUA, TAMBUNAN, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
50	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) MESEJ KAINGARAN DAN KAWASAN SEKITARNYA, TAMBUNAN, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
51	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) MENAIKTARAF LOJI RAWATAN AIR SENAGANG, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
52	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) MESEJ KG. LABANG, MESEJ KG. SALINATAN, NABAWAN DAN MESEJ LUMIRI, SOOK, SABAH	REKABENTUK	Q4 2023
53	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2018/2019 NEGERI SABAH – BAHAGIAN SANDAKAN	REKABENTUK	Q4 2023
54	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) DI PULAU TIMBANG, SANDAKAN, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
55	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2017/2018 NEGERI SABAH - BAHAGIAN RANAU	REKABENTUK	Q4 2023
56	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. SOGO-SOGO, KG TONGODON, KG. LINAYUKAN DAN SEKITARNYA, TONGOD, SABAH	REKABENTUK	Q4 2023
57	PROJEK LOJI RAWATAN AIR SRI PUTATAN DAN SISTEM RANGKAIAN PAIP SEKITARNYA, LAHAD DATU, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024

NO. SOALAN : 292

BIL	PROJEK	PERATUS PELAKSANAAN / STATUS	TARIKH SIAP / JANGKA SIAP
58	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI NEGERI SABAH ZON 7 - DAERAH SEMPORNA	REKABENTUK	Q4 2023
59	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) DI JALAN BUKIT QUION DAN KAWASAN SEKITARNYA, BALUNG, TAWAU, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
60	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI TAHUN 2018/2019 NEGERI SABAH - BAHAGIAN TAWAU	REKABENTUK	Q4 2023
61	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM NEGERI SABAH ZON 6 - DAERAH TAWAU	REKABENTUK	Q4 2023
62	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) KG. SG. MELAYU – BERGOSONG KECIL, PULAU SEBATIK, TAWAU, SABAH	REKABENTUK	Q4 2024
63	PROJEK BEKALAN AIR LUAR BANDAR (BALB) SISTEM RETIKULASI NEGERI SABAH ZON 8 - DAERAH LAHAD DATU	LANTIKAN PERUNDING	Q4 2024